

BÁO CÁO

Tổng kết thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc “cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí cho vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn” giai đoạn 2019 - 2021 và triển khai nhiệm vụ những năm tiếp theo

Thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg, ngày 09/01/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc “Cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí cho vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn” giai đoạn 2019 - 2021 (*sau đây gọi là Quyết định số 45/QĐ-TTg*); trên cơ sở tổng hợp báo cáo tổng kết của 52/54 tỉnh, thành phố; báo cáo của 19 cơ quan báo, tạp chí thực hiện chính sách; báo cáo kết quả thanh tra, kiểm tra của Ủy ban Dân tộc và các Đoàn liên ngành về đánh giá kết quả thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg giai đoạn 2019 - 2021. Ủy ban Dân tộc xây dựng Báo cáo tổng kết thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và đề xuất phương hướng, nhiệm vụ cơ bản giai đoạn 2022-2025 như sau:

Phần I

KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH VÙNG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ MIỀN NÚI, CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH SỐ 45/QĐ-TTg

I. KHÁI QUÁT VÙNG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ MIỀN NÚI

1. Về quy mô dân số

Việt Nam có 53 dân tộc thiểu số (DTTS) với 14,119 triệu người¹, chiếm khoảng 14,68% dân số cả nước. Quy mô dân số không đồng đều: Có 06 dân tộc trên 01 triệu người; 16 dân tộc dưới 10.000 người, trong đó có 05 dân tộc dưới 1.000 người. Hầu hết các DTTS sinh sống ở miền núi cao, biên giới, vùng sâu, vùng xa. Hiện nay có 3.434 xã vùng dân tộc thiểu số và miền núi (DTTS&MN) được xác định bởi các xã, thôn có tỷ lệ số hộ DTTS trong tổng số hộ dân sinh sống ổn định thành cộng đồng từ 15% trở lên trên địa bàn 51 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

2. Về kinh tế

Trong những năm qua, vùng DTTS&MN có những chuyển biến quan

¹. Kết quả Điều tra thống kê 53 DTTS ngày 01 tháng 4 năm 2019

trọng trong phát triển KT-XH. Đời sống đồng bào đã được cải thiện từng bước. đời sống vật chất của đồng bào các dân tộc thiểu số ngày càng được nâng lên, tỷ lệ hộ nghèo giảm nhanh hằng năm, bình quân toàn vùng DTTS&MN giảm 2 đến 3% năm; riêng các xã đặc biệt khó khăn giảm 3-4%/năm trở lên; các huyện nghèo giảm 5-6%/năm trở lên.²

Tuy nhiên, vùng DTTS&MN vẫn là địa bàn nghèo nhất của cả nước, tỷ lệ hộ nghèo DTTS cao. Tính đến năm 2020, hộ nghèo DTTS trong tổng số hộ nghèo cả nước chiếm đến 61,29%³, trong khi tỷ lệ dân số DTTS chỉ chiếm 14,7% dân số của cả nước.

3. Về văn hóa - xã hội

Công tác phát triển giáo dục, đào tạo vùng DTTS&MN đã có những tiến bộ đáng khích lệ, chất lượng và hiệu quả giáo dục, đào tạo ngày càng được nâng cao. Đến nay, các tỉnh vùng DTTS đều được công nhận đạt chuẩn phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ dưới 5 tuổi. 100% tỉnh, thành phố đạt chuẩn phổ cập giáo dục tiểu học mức độ 2. Tỷ lệ người biết chữ độ tuổi từ 15-60 của toàn quốc là 97,65%, tỷ lệ người DTTS từ 15-60 biết chữ là 93,44%. Công tác chăm sóc sức khỏe, xây dựng văn hóa đạt được kết quả tích cực; tình hình vùng DTTS&MN ổn định, phát triển.

Tuy nhiên, mức hưởng thụ văn hóa đọc của đồng bào các dân tộc nhìn chung còn thấp. Tỷ lệ hộ DTTS sử dụng máy vi tính (máy bàn, laptop) là 10,3%; tỷ lệ hộ được tiếp cận Internet của đồng bào vùng DTTS chiếm 61,3% tổng số hộ DTTS; tỷ lệ hộ DTTS có sử dụng điện thoại cố định, di động, máy tính bảng là 92,5%; Ti vi mặc dù đã trở thành một loại thiết bị sinh hoạt phổ biến của các hộ DTTS, nhưng mới chỉ có 81,5% hộ DTTS sử dụng¹.

Năm 2020 và 2021 trong bối cảnh cả nước có nhiều thách thức và khó khăn như: dịch bệnh Covid-19 tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường tác động toàn diện tới kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh và đời sống của đồng bào; thời tiết khí hậu khắc nghiệt, cực đoan: mưa đá lớn và dông lốc, bão, lũ gây thiệt hại lớn tại các tỉnh miền núi phía Bắc và Miền trung, tình trạng xâm nhập mặn và hạn hán diễn biến phức tạp ở đồng bằng sông Cửu Long... đã ảnh hưởng lớn tới sản xuất và đời sống nhân dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số và Miền núi. Mặc dù còn nhiều khó khăn, thách thức, vùng DTTS&MN luôn được Đảng, Nhà nước ưu tiên đầu tư, hỗ trợ phát triển toàn diện, tình hình kinh tế - xã hội vùng DTTS&MN có chuyển biến tích cực, đúng hướng.

II. CÔNG TÁC TỔ CHỨC THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH SỐ 45/QĐ - TTg GIAI ĐOẠN 2019 - 2021

² Báo cáo số 732/BC-UBDT ngày 10/6/2021 của Ủy ban Dân tộc về Tổng kết Chiến lược công tác dân tộc đến năm 2020.

³ Quyết định số 576/QĐ-LĐTĐ ngày 18/5/2021 của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về Công bố kết quả rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2020, theo chuẩn nghèo tiếp cận đã điều áp dụng cho giai đoạn 2016 - 2020.

1. Ủy ban Dân tộc

- Là cơ quan thường trực thực hiện chính sách, Ủy ban Dân tộc đã phối hợp chặt chẽ với Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài chính, các Bộ, ngành liên quan và địa phương trong công tác chỉ đạo thực hiện nghiêm túc Quyết định số 45/QĐ-TTg; chủ động phối hợp xây dựng kế hoạch, quản lý, định hướng và hướng dẫn triển khai tổ chức thực hiện chính sách kịp thời; công tác kiểm tra, giám sát, đánh giá chất lượng, hiệu quả các ấn phẩm báo, tạp chí cấp cho các đối tượng thụ hưởng được thực hiện hàng năm.

- Chủ trì, phối hợp với các Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài chính xây dựng và ban hành 59 (Phụ lục 01 gửi kèm) văn bản chỉ đạo, quản lý và hướng dẫn thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg.

- Chỉ đạo các cơ quan báo chí, đơn vị phát hành xây dựng quy chế hoạt động, quy trình, kế hoạch xuất bản, phát hành các ấn phẩm báo, tạp chí; kế hoạch tự kiểm tra chất lượng nội dung, hình thức và hiệu quả của ấn phẩm theo tiêu chí xác định; rà soát kết quả thực hiện hàng quý, 6 tháng, cả năm và đối chiếu số lượng, địa chỉ các đối tượng thụ hưởng theo hợp đồng.

- Trên cơ sở các văn bản định hướng công tác tuyên truyền của Ban Tuyên giáo Trung ương, Ủy ban Dân tộc đã có văn bản định hướng tuyên truyền hàng quý, hàng năm và tuyên truyền theo chuyên đề gắn với các sự kiện chính trị, nhiệm vụ trọng tâm công tác dân tộc, chính sách dân tộc đối với các báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg và các quy định có liên quan; tổ chức rà soát số lượng tin, bài tuyên truyền theo các lĩnh vực, vùng miền trên từng số báo; định kỳ hàng tuần, hàng tháng tổng hợp số lượng, đánh giá chất lượng nội dung, hình thức, hiệu quả tuyên truyền trên 19 ấn phẩm báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg.

- Tổ chức điểm tin hàng ngày, điểm báo tuần, điểm báo tháng phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành của Ủy ban Dân tộc; kịp thời định hướng nội dung tuyên truyền cho các báo, tạp chí hàng tháng. Tổ chức họp báo, thông cáo báo chí để thông tin kịp thời về tổ chức các sự kiện chính trị - xã hội và các sự kiện lớn có liên quan đến công tác dân tộc, chính sách dân tộc. Chỉ đạo thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đối với một số báo, tạp chí và đánh giá chất lượng, hiệu quả thực hiện chính sách cấp báo tại các địa phương; kết hợp lồng ghép với các chương trình công tác của Ủy ban Dân tộc tại cơ sở.

- Tổ chức ký hợp đồng đặt hàng với các báo, tạp chí; đấu thầu, lựa chọn nhà thầu phát hành ấn phẩm báo, tạp chí. Thực hiện thanh quyết toán thực hiện hợp đồng năm 2019, năm 2020, năm 2021 và kiểm tra tình hình thực hiện hợp đồng của các đơn vị báo, tạp chí và Công ty Phát hành báo chí Trung ương.

2. Bộ Thông tin và Truyền thông

- Chủ động phối hợp với Ủy ban Dân tộc và các cơ quan liên quan xây dựng tiêu chí đánh giá chất lượng, hiệu quả các ấn phẩm thực hiện chính sách. Ngày 27/11/2020, Bộ Thông tin và Truyền thông về việc ban hành Quyết định

số 2072/QĐ-BTTTT quy định về Tiêu chí đánh giá chất lượng nội dung, hình thức, hiệu quả tuyên truyền ấn phẩm báo, tạp chí cấp cho vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2019-2021.

Căn cứ Quyết định số 2072/QĐ-BTTTT ngày 27/11/2020 của Bộ Thông tin và Truyền thông, đã có 43/51 tỉnh, thành phố tổ chức chấm điểm đánh giá đối với các ấn phẩm báo, tạp chí tham gia thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg. Cơ bản các báo, tạp chí đều được địa phương đánh giá ở mức khá, tốt và rất tốt. Tuy nhiên, vẫn còn một số báo, tạp chí có 2/43 địa phương đánh giá ở mức điểm trung bình (*Phụ lục 03 gửi kèm*).

- Cấp giấy phép xuất bản kịp thời cho các cơ quan báo chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg; hướng dẫn việc phát hành ấn phẩm đảm bảo đúng số lượng, địa chỉ, đối tượng thụ hưởng.

3. Bộ Tài chính

- Xây dựng Thông tư số 73/2019/TT-BTC ngày 21/10/2019 quy định về quản lý và sử dụng kinh phí thực hiện chính sách cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2019 - 2021.

- Chủ trì, phối hợp với Ủy ban Dân tộc tổ chức thẩm định chi phí xuất bản, phát hành các ấn phẩm báo, tạp chí theo Quyết định số 45/QĐ-TTg; đã ban hành công văn số 7861/BTC-QLG, ngày 10/7/2019; công văn số 9694/BTC-QLG, ngày 12/8/2020; công văn 6685/BTC-QLG, ngày 21/6/2021 về việc giá tối đa (gồm chi phí xuất bản, chi phí phát hành) ấn phẩm Nhà nước đặt hàng theo Quyết định 45/QĐ-TTg.

4. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

- Trên cơ sở hướng dẫn thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg của Ủy ban Dân tộc (tại công văn số 132/UBND-TT, ngày 22/02/2019; 358/UBND-TT, ngày 24/03/2020; 78/UBND-TT, ngày 20/01/2021), Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố đã chỉ đạo xây dựng kế hoạch, giao cho Ban Dân tộc là cơ quan thường trực chủ trì phối hợp với các sở, ngành và các huyện, thị trong tỉnh tổ chức quản lý, kiểm tra, giám sát đánh giá hiệu quả chính sách cấp báo, tạp chí.

- Chỉ đạo các đoàn thể chính trị - xã hội ở địa phương quan tâm phối hợp công tác quản lý, sử dụng ấn phẩm tại cơ sở theo quy định, đảm bảo khai thác thông tin trên báo, tạp chí hiệu quả.

- Rà soát tổng hợp danh sách, địa chỉ các đối tượng thụ hưởng chính sách báo chí trên địa bàn gửi báo cáo Ủy ban Dân tộc điều chỉnh bổ sung kịp thời.

- Ngày 27/10/2021, Ủy ban Dân tộc gửi công văn số 1639/UBND - TT đến 54 tỉnh, thành phố (51 tỉnh thuộc vùng DTTS&MN và 03 tỉnh không thuộc vùng DTTS & MN có đối tượng thụ hưởng là người có uy tín) về việc báo cáo kết quả 3 năm thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg giai đoạn 2019 - 2021. Đến ngày 05/01/2022 có 52/54 tỉnh, thành phố gửi báo cáo đánh giá kết quả về Ủy ban Dân tộc tổng hợp báo cáo tổng kết chung. Trong đó 02 tỉnh không gửi báo cáo (Thành phố Hải Phòng, tỉnh Hải Dương); có 21/52 báo cáo của UBND tỉnh,

thành phố; 31/52 báo cáo do UBND tỉnh, thành phố ủy quyền cho Ban Dân tộc ký; 34/52 tỉnh có công văn, Kế hoạch chỉ đạo Ban Dân tộc, các Sở, ngành thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg (*Phụ lục 03 gửi kèm*).

5. Các cơ quan báo, tạp chí và đơn vị vận chuyên

- 19 báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đã khẩn trương, nghiêm túc triển khai xây dựng Đề án xuất bản, phát hành cho ấn phẩm chuyên đề DTTS&MN; chủ động xin Giấy phép xuất bản theo hướng dẫn của Ủy ban Dân tộc, đảm bảo yêu cầu về thời gian theo quy định.

- Đồng thời, các báo, tạp chí đã chủ động ký hợp đồng với Công ty Phát hành báo chí TW để giao nhận, chuyển phát ấn phẩm tới đối tượng thụ hưởng đúng quy định.

- Thực hiện nghiêm chế độ báo cáo định kỳ theo quý, 6 tháng và cả năm về tình hình, kết quả thực hiện chính sách báo chí, gửi Ủy ban Dân tộc tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ theo quy định; chấp hành nghiêm quy định thanh kiểm tra thanh lý hợp đồng, nghiệm thu sản phẩm và quyết toán hàng năm.

III. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH SỐ 45/QĐ-TTg GIAI ĐOẠN 2019 - 2021

1. Thực hiện công tác tuyên truyền về các sự kiện chính trị, những nội dung trọng tâm liên quan đến công tác dân tộc và chính sách dân tộc

- Tuyên truyền Đại hội đảng các cấp, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng: Các báo, tạp chí tập trung tuyên truyền trên 1.100 tin bài về không khí trước, trong và sau Đại hội. Các ấn phẩm có nhiều tin, bài chuyên sâu như Chuyên trang Báo Nhân dân, Báo Đại biểu nhân dân, Báo Dân tộc và Phát triển, Báo Đại đoàn kết, Báo Tiền phong...

- Tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi: Đã có trên 10.069 tin bài về Kết luận số 65-KL/TW, ngày 30/10/2019 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của BCH Trung ương Đảng khóa IX về công tác dân tộc trong tình hình mới; Tuyên truyền việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 88/2019/QH14, ngày 18/11/2019 của Quốc hội phê duyệt Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030; Nghị quyết số 12/NQ-CP, ngày 15/02/2020 của Chính phủ triển khai thực hiện Nghị quyết số 88/2019/QH14 ngày 18 tháng 11 năm 2019 của Quốc hội về phê duyệt Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030; Nghị quyết số 120/2020/QH14, ngày 19 tháng 6 năm 2020 của Quốc hội Phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030; Các dự án và tiểu dự án trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 3030; Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền

núi giai đoạn 2021 - 3030 giai đoạn I: từ năm 2021 - 2025. Nhiều báo, tạp chí thường xuyên có những bài viết về nội dung này như Báo Dân tộc và Phát triển, Báo Đại đoàn kết, Báo Tài nguyên và Môi trường, Báo Cựu chiến binh, Báo Công thương...

- Tuyên truyền về cuộc bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 và Đại biểu Quốc hội khóa XV: Thực hiện chỉ đạo của Ủy ban Dân tộc, các báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đã chủ động phối hợp với Vụ Tuyên truyền của Ủy ban Dân tộc, Vụ Dân tộc của Văn phòng Quốc hội, cơ quan công tác dân tộc các tỉnh, thành phố để triển khai tuyên truyền các nội dung theo yêu cầu của Kế hoạch số 1449/KH-HĐDT14, đồng thời, mở chuyên mục riêng để đăng tải thông tin về công tác bầu cử ở vùng đồng bào DTTS và miền núi. Đã có gần 500 tin, bài trên diễn hình trên các ấn phẩm như: Báo Đại biểu nhân dân, Báo Đại đoàn kết, Báo Tin tức, Báo Văn hóa, Báo Dân tộc và Phát triển...

- Tuyên truyền Đại hội đại biểu toàn quốc các dân tộc thiểu số Việt Nam lần thứ II năm 2020: Các báo, tạp chí tích cực tuyên truyền các nội dung liên quan đến Đại hội các DTTS lần thứ II năm 2020 trên các chuyên trang, chuyên đề DTTS&MN, trên trang điện tử, báo điện tử của đơn vị. Đã có 2.000 tin, bài thông tin, tuyên truyền về Đại hội DTTS lần thứ II năm 2020; nhiều báo, tạp chí có cách làm hay, sáng tạo, thu hút sự quan tâm, chú ý của người đọc, tạo được sức lan tỏa rộng rãi về Đại hội DTTS lần thứ II. Diễn hình như Báo Nhân dân đã tổ chức thành công chương trình giao lưu trực tuyến giữa một số đại biểu dân tộc thiểu số rất ít người.

- Tuyên truyền về 75 năm Ngày thành lập Cơ quan quản lý về công tác dân tộc ngày 3/5/1946 - 3/5/2021: Tuyên truyền lịch sử phát triển của Cơ quan làm công tác dân tộc qua các thời kỳ; vai trò và những đóng góp của Cơ quan làm công tác dân tộc trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc và xây dựng đất nước; những thành tựu nổi bật trong triển khai thực hiện chính sách dân tộc đã góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số, miền núi; các hoạt động chào mừng Kỷ niệm 75 năm Ngày thành lập Cơ quan quản lý về công tác dân tộc từ Trung ương đến địa phương...

- Tuyên truyền phòng chống dịch Covid-19: Các báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đã tăng cường nội dung tin bài về tình hình dịch bệnh, các nội dung liên quan đến việc phòng, chống dịch Covid-19 theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và hướng dẫn phòng, chống dịch của Bộ Y tế; hướng dẫn người dân không qua lại đường biên giới... Các ấn phẩm đã tuyên truyền trên 3.130 tin bài. Trong thời điểm dịch bệnh với tinh thần phối hợp trách nhiệm cao trong đợt cao điểm tuyên truyền phòng chống Covid-19, ngày 16/06/2020 Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc đã tặng Bằng khen cho 07 đơn vị có thành tích xuất sắc trong việc tuyên truyền phòng chống Covid-19 (Báo Tài nguyên và Môi trường, Báo Dân tộc và Phát triển, Báo Sức khỏe và đời sống, Báo Tin tức, Báo Biên phòng, Báo Văn hóa, Báo Tuổi trẻ Thủ đô).

- Tuyên truyền những nội dung khác liên quan đến công tác dân tộc và chính sách dân tộc nhằm nâng cao nhận thức cho đồng bào vùng DTTS&MN:

Tuyên truyền gương người tốt, việc tốt; Tuyên truyền khởi nghiệp - làm giàu; Tuyên truyền nâng cao ý thức cảnh giác cho đồng bào, không nghe kẻ xấu xúi giục; Tuyên truyền, thông tin Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững; Tuyên truyền phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”; Tuyên truyền về phong trào dạy tốt, học tốt ở các trường dân tộc; Tuyên truyền, phổ biến áp dụng khoa học kỹ thuật trong lao động sản xuất, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân và bảo vệ môi trường; Về quốc phòng an ninh...

(Kèm theo Phụ lục 04 - Bảng tổng hợp số lượng tin, bài trên các báo, tạp chí)

2. Công tác xuất bản, phát hành, quản lý và sử dụng ấn phẩm

a) Công tác xuất bản

- Các cơ quan báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg bám sát tôn chỉ mục đích và định hướng tuyên truyền của Ủy ban Dân tộc, thường xuyên cập nhật thông tin, đổi mới nội dung tuyên truyền, chú trọng nâng cao chất lượng tin bài, ảnh, phản ánh trung thực, sinh động mọi mặt đời sống của đồng bào vùng DTTS&MN, vùng ĐBKK, vùng sâu, vùng xa, biên giới; cải tiến hình thức ấn phẩm đẹp, ngắn gọn, rõ nét, cơ bản phù hợp với tập quán, tâm lý, bản sắc văn hóa và nhu cầu của đồng bào các dân tộc vùng DTTS&MN. Tổng số xuất bản của 19 báo, tạp chí từ 01/01/2019 đến tháng 31/12/2021 đạt trên 33.912.391 ấn phẩm.

- Xây dựng quy chế hoạt động của ban chuyên đề, quy trình xuất bản, phát hành các ấn phẩm báo, tạp chí cấp cho các đối tượng thụ hưởng. Thường xuyên tự kiểm tra, cập nhật thông tin về thực hiện các chính sách dân tộc qua các chuyến công tác thực tiễn và thông tin của đội ngũ cộng tác viên ở cơ sở.

b) Công tác vận chuyển báo chí đến cơ sở

- Ủy ban Dân tộc đã ký hợp đồng với Công ty Phát hành báo chí Trung ương (đơn vị trúng thầu qua hình thức đấu thầu công khai) chuyển giao ấn phẩm báo, tạp chí của 19 cơ quan báo chí đến độc giả; giai đoạn 2019 -2021, tổng số ấn phẩm báo, tạp chí đã phát hành trên 33.912.391 ấn phẩm *(Phụ lục 05 gửi kèm)*.

- Công tác giao, nhận các ấn phẩm báo chí được triển khai thực hiện đúng quy định; bưu điện tuyến tỉnh, huyện phân phối, kiểm đếm, đóng gói, bàn giao đúng trình tự. Đội ngũ bưu tá xã đã cấp phát ấn phẩm tới đối tượng thụ hưởng ở các xã, thôn bản.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng, song việc vận chuyển báo chí đến cơ sở còn một số nơi chưa nhận được kịp thời, nhất là trong thời kỳ dịch covid phức tạp.

c) Công tác quản lý, sử dụng, khai thác các ấn phẩm

- Ở cấp xã, thôn bản: các ấn phẩm báo, tạp chí được lưu giữ tại điểm bưu điện văn hóa xã, nhà trường bản, trưởng thôn, người có uy tín; các thông tin trên báo chí được chọn lọc, biên dịch và phát sóng trên hệ thống truyền thanh của xã.

- Ấn phẩm cấp cho các tổ chức đoàn thể, các hội quần chúng được sử dụng làm tài liệu trong các kỳ sinh hoạt, luân chuyển đến hội viên.

- Ấn phẩm cấp cho các trường tiểu học và trung học cơ sở được nhà trường quản lý và làm tài liệu sinh hoạt đầu giờ học, lưu giữ trong thư viện của trường, giúp học sinh có thêm kênh thông tin để mở mang kiến thức, tăng cường kỹ năng tiếng Việt, nhất là đối với học sinh DTTS vùng sâu, vùng xa.

- Ấn phẩm cấp cho các đồn trạm, đội công tác biên phòng góp phần giúp cán bộ, chiến sỹ nâng cao nhận thức chính trị, hiểu biết khoa học kỹ thuật, văn hoá truyền thống, hiểu phong tục tập quán, tín ngưỡng của đồng bào các dân tộc, là tài liệu hữu ích trong công tác vận động quần chúng.

- Ấn phẩm cấp cho người có uy tín, vừa cung cấp thông tin, kiến thức, nâng cao nhận thức, vừa làm tài liệu tuyên truyền, giải thích điều hay, lẽ phải, nêu gương người tốt việc tốt, đoàn kết, xây dựng thôn xóm văn minh giàu đẹp.

3. Công tác quản lý, sử dụng kinh phí

- Tổng số kinh phí trong 3 năm thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ là 315 tỷ đồng.

- Căn cứ Thông tư số 73/2019/TT-BTC ngày 21/10/2019 của Bộ Tài chính quy định về quản lý và sử dụng kinh phí thực hiện chính sách cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí vùng dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2019 - 2021. Bộ Tài chính ban hành giá tối đa chi phí xuất bản, phát hành ấn phẩm tại công văn số 7861/BTC-QLG ngày 10/7/2019 và công văn số 9694/BTC-QLG ngày 12/8/2020, công văn số 6685/BTC-QLG ngày 21/6/2021; trên cơ sở đó Ủy ban Dân tộc ban hành Quyết định chi phí xuất bản, phát hành ấn phẩm tại Quyết định số 829/QĐ-UBND ngày 01/11/2019 và Quyết định số 452/QĐ-UBND ngày 19/8/2020, Quyết định số 454/QĐ-UBND ngày 28/6/2021; tổ chức ký hợp đồng đặt hàng xuất bản với 19 cơ quan báo; tổ chức đấu thầu lựa chọn đơn vị vận chuyển ấn phẩm theo luật đấu thầu (đơn vị trúng thầu gói vận chuyển các ấn phẩm năm 2019 và 2020, 2021 là công ty Phát hành báo chí Trung ương).

- Ủy ban Dân tộc đã kiểm tra, rà soát chất lượng, nội dung của tất cả các ấn phẩm phát hành của 19 báo, tạp chí; thực hiện nghiệm thu, quyết toán với các cơ quan báo chí và công ty phát hành theo hợp đồng đã ký theo đúng các quy định.

- Các cơ quan báo chí đã chủ động xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ liên quan đến sử dụng kinh phí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đúng quy định.

4. Công tác kiểm tra

Năm 2019, Ủy ban Dân tộc đã phối hợp với các bộ, ngành liên quan tổ chức kiểm tra 3 đợt tại 8 tỉnh. Các đoàn kiểm tra, đánh giá chất lượng, hiệu quả của các ấn phẩm báo chí thực hiện chính sách theo Quyết định số 45/QĐ-TTg và phối hợp lồng ghép với chương trình khảo sát, kiểm tra thực hiện Quyết định số 1163/QĐ-TTg của Ủy ban Dân tộc tại 8 tỉnh (Phú Yên, Bình Định, Thái Nguyên, Bắc Kạn, Lào Cai, Cao Bằng, Trà Vinh, Kiên Giang). Năm 2020 và

2021 do tình hình dịch bệnh Covid – 19 diễn biến phức tạp nên không tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát mà giám sát, kiểm tra nắm tình hình qua báo cáo kết quả của các địa phương, qua thông tin, báo chí,... Kết quả kiểm tra về chất lượng nội dung các ấn phẩm báo chí đều được người dân và cơ quan quản lý địa phương đánh giá tốt, phù hợp với đồng bào dân tộc các ấn phẩm dành cho thiếu niên, nhi đồng có nhiều nội dung bổ ích cho lứa tuổi, giúp các em có điều kiện giao lưu học hỏi với các bạn trong khu vực và cả nước; nhiều mô hình khởi nghiệp làm giàu ở các địa phương được đăng tải kịp thời, trình bày hình thức các ấn phẩm phù hợp với đồng bào dân tộc thiểu số.

5. Công tác từ thiện nhân đạo

Năm 2019 - 2020 các báo, tạp chí thực hiện Quyết định 45/QĐ-TTg đã phối hợp vận động gây quỹ từ thiện và tổ chức các đoàn thăm, tặng quà nhân dịp tết Nguyên Đán trên 10.000 suất quà cho các hộ nghèo DTTS, gia đình chính sách, Mẹ Việt Nam Anh hùng, Anh hùng lực lượng vũ trang, người có uy tín, học sinh nghèo vượt khó, các hộ DTTS bị thiệt hại do thiên tai, lũ lụt trên cả nước,.. với tổng trị giá hàng chục tỷ đồng.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm

Chủ trương cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí không thu tiền cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, vùng đặc biệt khó khăn giai đoạn 2019 - 2021 là chủ trương, chính sách hoàn toàn đúng đắn của Đảng và Nhà nước, góp phần quan trọng trong việc tuyên truyền thực hiện công tác dân tộc, chính sách dân tộc trong thời gian qua. Các ấn phẩm báo, tạp chí đã cung cấp thông tin đầy đủ, kịp thời đến 424.529 đối tượng thụ hưởng (*Phụ lục 06 gửi kèm*). Nội dung tin bài tuyên truyền đã bám sát định hướng tuyên truyền của Ban Tuyên giáo Trung ương, của Ủy ban Dân tộc về các sự kiện quan trọng của đất nước và nhiệm vụ trọng tâm về công tác dân tộc, chính sách, dân tộc đến vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Những nội dung nổi bật trong công tác truyền thông trên các ấn phẩm báo, tạp chí thực hiện Quyết định 45 trong thời gian qua trước hết là thông tin về Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, nhấn mạnh mục tiêu “khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, trong đó có trách nhiệm, nghĩa vụ và tự hào của thành phần các dân tộc thiểu số Việt Nam ; những nội dung định hướng phát triển đất nước giai đoạn 2021 - 2030, 06 nhiệm vụ trọng tâm, 03 khâu đột phá chiến lược trong nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng gắn với công tác dân tộc, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước, “Bảo đảm các dân tộc bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng, giúp nhau cùng phát triển. Huy động, phân bổ, sử dụng, quản lý hiệu quả các nguồn lực để đầu tư phát triển, tạo chuyển biến căn bản về kinh tế, văn hóa, xã hội ở vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số”. Thứ hai là sự việc truyền thông lộ trình xây dựng và triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, cụ thể hóa Kết luận 65/KL của Bộ chính trị về việc tiếp tục thực hiện Nghị quyết 24 về công tác dân tộc của

Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa IX và thực hiện công tác dân tộc trong tình hình mới. Thứ ba là phản được nhiều gương người tốt, việc tốt, người có uy tín trong các lĩnh vực đời sống, có tác dụng nêu gương và nhân điển hình, củng cố niềm tin của đồng bào với Đảng và Nhà nước. Thứ tư là làm cầu nối tiếp thu những phản hồi của người dân về thực hiện chính sách ở cơ sở để cơ quan quản lý công tác dân tộc các cấp tiếp thu, bổ sung, tham mưu cho Đảng và Nhà nước hoàn thiện các chính sách; Kịp thời phản bác các luận điệu sai trái, thông tin tiêu cực trên mạng xã hội. Thứ năm là các báo, tạp chí thực hiện Quyết định số 45/QĐ-TTg đã tăng cường nội dung tin bài liên quan đến việc phòng, chống dịch Covid-19 theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ và hướng dẫn phòng, chống dịch của Bộ Y tế. Các nội dung trên đã trở thành cảm nang giúp cho tuyên truyền viên, đội ngũ người có uy tín có tài liệu đầy đủ, kịp thời trong việc tuyên truyền về cách phòng, chống dịch bệnh; giúp bà con thay đổi nhận thức, và cách ứng phó với dịch bệnh Covid một cách hiệu quả.

Triển khai thực hiện Quyết định 45 của Thủ tướng Chính phủ ngày càng có sự phối hợp chặt chẽ của các bộ ngành liên quan và các địa phương, công tác hậu kiểm của Ủy ban Dân tộc chặt chẽ, minh bạch và yêu cầu ngày 1 cao hơn với các đơn vị được đặt hàng.

Chính sách cấp các ấn phẩm báo, tạp chí cho vùng đồng bào DTTS và miền núi thực hiện cơ chế đặt hàng của nhà nước với các báo, tạp chí góp phần hỗ trợ cho các báo, tạp chí có điều kiện tốt hơn trong thực hiện nhiệm vụ chính trị, đồng thời hạn chế những khó khăn trước mắt cho các báo, tạp chí trong quá trình sắp xếp lại các cơ quan báo chí theo chủ trương của Đảng và Nhà nước.

2. Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được việc thực hiện chính sách vẫn còn một số hạn chế, bất cập cần được khắc phục. Cụ thể là:

- Nội dung tin, bài một số ấn phẩm mặc dù đã có nhiều cố gắng song vẫn còn một số báo khi phản ánh tin, bài, ảnh chưa cân đối các nội dung theo vùng miền và theo lĩnh vực, chưa có nhiều bài phản biện từ kết quả thực tiễn để làm cơ sở tốt cho việc hoạch định chính sách dân tộc; một số tin, bài, ảnh phản ánh chưa sát với thực tế; còn dùng từ ngữ đa nghĩa, khó hiểu, chưa phù hợp với trình độ nhận thức, tâm lý và văn hóa của đồng bào các dân tộc và vùng miền.

- Việc cấp, phát báo, tạp chí đến cơ sở ở 1 số địa bàn, các địa phương chưa đảm bảo thời gian để người dân tiếp cận tính thời sự của tin tức.

- Các cơ quan quản lý chính sách ở địa phương không được cấp ấn phẩm, do đó khó khăn trong việc theo dõi, nhận xét, đánh giá, báo cáo về các ấn phẩm.

- Công tác phối hợp trong việc thực hiện giữa các cơ quan Trung ương và địa phương chưa thật chặt chẽ như Quyết định 45/QĐ-TTg đã qui định; việc ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng kế hoạch của một số địa phương chưa kịp thời; chế độ báo cáo định kỳ, tổng hợp ý kiến, kiến nghị và đề xuất của

các địa phương với từng loại báo, tạp chí còn chậm. Một số địa phương chưa quan tâm đầy đủ để có các giải pháp tổ chức sử dụng có hiệu quả báo 45 theo Quyết định của Thủ tướng.

- Việc tổ chức quản lý ấn phẩm, hướng dẫn đọc và làm theo các mô hình tốt về các nội dung liên quan và công tác kiểm tra giám sát chưa thường xuyên; việc theo dõi, nhận xét, đánh giá, báo cáo ấn phẩm chưa được quan tâm; công tác bảo quản và phát huy tác dụng của báo, tạp chí còn hạn chế; một số đơn vị, cá nhân được cấp ấn phẩm báo, tạp chí chưa thường xuyên cập nhật thông tin phục vụ cho công tác tham mưu, chỉ đạo triển khai thực hiện công tác thông tin, tuyên truyền đến vùng đồng bào DTTS & MN.

- Ủy ban dân tộc trong năm 2021, triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, có thay đổi một số đối tượng thuộc Quyết định số 582/QĐ-TTg, ngày 28/4/2017 của Thủ tướng Chính phủ, chưa có dự báo kịp thời, còn có những sai sót, dẫn đến thay đổi đối tượng thụ hưởng báo, tạp chí, để 05 tờ báo bị đình bản, ảnh hưởng đến đối tượng hưởng thụ ở cơ sở, làm khó khăn cho một số báo trong công tác xuất bản. Công tác quản lý của Ủy ban dân tộc chưa sâu sát cơ sở, việc định hướng nội dung đã có nhưng chưa đều; công tác điểm tin, điểm báo thiếu khoa học nên độ lan tỏa chưa cao.

- Công tác kiểm tra thực hiện Quyết định 45/QĐ-TTg trong 02 năm cuối giai đoạn chủ yếu thông qua báo cáo của các địa phương, chưa có sự thích ứng kịp thời trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19.

- Thực hiện Quyết định số 362/QĐ-TTg ngày 03/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ “Phê duyệt Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025”, theo đó Tạp chí Nhân đạo do chờ sắp xếp lại cơ cấu tổ chức dẫn đến chưa được cấp giấy phép xuất bản vì vậy trong 06 tháng cuối năm 2021 Tạp chí Nhân đạo ngừng xuất bản.

3. Biện pháp khắc phục tồn tại, hạn chế

a) Ủy ban Dân tộc

- Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các bộ, ngành và các địa phương liên quan trong chỉ đạo, quản lý, kiểm tra, giám sát việc xuất bản và phát hành các ấn phẩm báo, tạp chí đảm bảo đúng tôn chỉ, mục đích, nội dung, hình thức, cấp phát kịp thời đến đúng địa chỉ các đối tượng thụ hưởng, đặc biệt là các vùng Tây Bắc, Tây Nguyên, Tây Nam bộ và Tây duyên hải Miền Trung; chú trọng đi sâu vào chuyên đề riêng của từng báo, tạp chí, phản ánh đa chiều, sâu, đậm nét đồng bào DTTS và miền núi thường xuyên cập nhật thông tin, đổi mới nội dung, hình thức chất lượng phù hợp với đặc điểm, đặc thù, trình độ của đồng bào.

- Định kỳ (hoặc đột xuất theo yêu cầu) phối hợp với các địa phương tổ chức rà soát, cập nhật danh sách các đối tượng thụ hưởng đảm bảo cấp phát ấn phẩm đến đúng địa chỉ người nhận; hướng dẫn, định hướng tuyên truyền kịp thời theo yêu cầu nhiệm vụ chính trị.

- Tổ chức các đoàn (lồng ghép với nhiệm vụ khác) thanh tra, kiểm tra; sơ kết, tổng kết, đánh giá; khắc phục, xử lý kịp thời các hạn chế, thiếu sót và đề ra giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc; phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tổ chức các đoàn kiểm tra chuyên đề.

- Phối hợp với các bộ, ban ngành liên qua đảm bảo kinh phí thực hiện theo các quy định hiện hành.

- Triển khai thực hiện đổi mới hình thức cung cấp thông tin từ các ấn phẩm báo, tạp chí trên báo hình nhằm khắc phục tồn tại hạn chế, đảm bảo thông tin được cập nhật đầy đủ, kịp thời đến vùng đồng bào DTTS&MN, vùng địa bàn đặc biệt khó khăn, đến các cơ quan quản lý chính sách ở địa phương.

- Tăng cường công tác hậu kiểm, giám sát hàng quý, hàng năm để rút ra những bài học kinh nghiệm trong tổ chức thực hiện.

b) Các báo, tạp chí và đơn vị vận chuyển

- Các báo, tạp chí tiếp tục nâng cao chất lượng nội dung, hình thức ấn phẩm đảm bảo phù hợp hơn với các đối tượng thụ hưởng; nội dung phản ánh đa dạng, toàn diện hơn các mặt của đời sống xã hội với tỷ lệ tin, bài đảm bảo cân đối theo vùng, miền. Tìm tòi, đổi mới phương thức truyền thông, có những đề xuất mang tính sáng tạo. Bài viết phải sát thực tế, gần gũi với người dân, bám sát nhiệm vụ chính trị của Ủy ban Dân tộc. Tập trung tuyên truyền mô hình hay, việc làm tốt và những yêu cầu thay đổi chính sách dân tộc trong tình hình mới. Tăng cường kiểm tra, khảo sát tại cơ sở, nơi có đối tượng thụ hưởng báo, tạp chí để đánh giá thực trạng, có biện pháp cải tiến, nâng cao chất lượng phục vụ. Đặc biệt cần phải thay đổi hình thức truyền thông đến đồng bào, chú trọng hơn việc chuyển tải ý kiến người dân, các truyền thông bằng sự hiểu biết và hành động của người hưởng thụ chính sách và sáng tạo trong vận dụng thực tiễn.

- Đơn vị vận chuyển: Tổ chức đấu thầu lựa chọn đơn vị vận chuyển các ấn phẩm báo, tạp chí đảm bảo đúng, đủ, kịp thời gian đến đối tượng thụ hưởng; ứng dụng công nghệ thông tin trong việc xác nhận thời gian người nhận ấn phẩm để phản hồi kịp thời tới cơ quan, đơn vị quản lý.

c) Các địa phương

- Chỉ đạo và quy định cụ thể về vai trò trách nhiệm của các sở, ngành và Ủy ban nhân dân cấp huyện trong việc thực hiện chính sách theo yêu cầu của Thủ tướng Chính phủ.

- Tăng cường trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, sự phối hợp của Mặt trận tổ quốc và tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong việc quản lý, sử dụng ấn phẩm tại các địa phương, nhất là các xã vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, biên giới; hướng dẫn người dân đọc báo và làm theo các nội dung định hướng của Đảng và Nhà nước mà báo, tạp chí chuyển tải.

- Chỉ đạo cơ quan làm công tác dân tộc, thanh tra, quận, huyện, thị xã thường xuyên tổ chức thanh tra, kiểm tra việc cấp phát ấn phẩm báo, tạp chí đến địa chỉ đối tượng thụ hưởng đảm bảo đủ số lượng, đúng thời gian.

- Cần có giải pháp cụ thể trong quản lý việc giao nhận ấn phẩm, phát hành đến đúng địa chỉ các đối tượng thụ hưởng đảm bảo đầy đủ, kịp thời; ứng dụng công nghệ thông tin trong việc xác nhận thời gian người nhận ấn phẩm để phản hồi kịp thời tới cơ quan quản lý.

- Định kỳ (hoặc đột xuất do việc chia tách, sát nhập đơn vị hành chính; phân định lại khu vực xã, thôn bản,...) rà soát, tổng hợp, cập nhật danh sách các đối tượng thụ hưởng chính sách theo quy định.

Phần II

PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TIẾP TỤC THỰC HIỆN CHÍNH CÁCH CẤP MỘT SỐ ẤN PHẨM BÁO CHÍ CHO VÙNG DTTS&MN, VÙNG ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN GIAI ĐOẠN 2022- 2025

I. PHƯƠNG HƯỚNG VÀ NHIỆM VỤ:

1. Tiếp tục truyền thông tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác dân tộc: Các dân tộc đoàn kết, bình đẳng, tương trợ giúp đỡ nhau cùng tiến bộ; trong đó tập trung vào các nội dung, nhiệm vụ, giải pháp trong Kết luận Kết luận số 65-KL/TW, ngày 30/10/2019 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 24-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về công tác dân tộc trong tình hình mới; Nghị quyết số 88/2019/QH14 của Quốc hội: Phê duyệt Đề án tổng thể phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030; Nghị quyết số 120/2020/QH14 của Quốc hội: Phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030

2. Tiếp tục tuyên truyền việc triển khai các chính sách phát triển kinh tế xã hội ở vùng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi nhất là các hoạt động sáng tạo, các tấm gương điển hình của các tập thể, cá nhân, kết nối sự đồng thuận xã hội; đẩy lùi mê tín, dị đoan, các hủ tục lạc hậu, các tệ nạn xã hội; nhất là việc thực hiện Quyết định số 1719/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: “Phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025 Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS&MN giai đoạn 2021-2030”.

3. Tiếp tục thực hiện việc cấp một số ấn phẩm báo, tạp chí cho các đối tượng đặc thù ở vùng đồng bào dân tộc và miền núi trên tinh thần nghiên cứu đổi mới hình thức cung cấp thông tin phù hợp với điều kiện đặc thù của vùng đồng bào DTTS&MN, theo Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14/10/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030 giai đoạn I: từ năm 2021 – 2025.

II. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Phối hợp chặt chẽ giữa các Bộ, ngành và các địa phương liên quan, chỉ đạo quản lý, định hướng, kiểm tra, giám sát các báo, tạp chí thực hiện đúng tôn

chỉ mục đích; thường xuyên cập nhật thông tin, đổi mới nội dung, hình thức đảm bảo chất lượng phù hợp với trình độ của các đối tượng thụ hưởng, có hiệu quả thiết thực, góp phần cải thiện đời sống vật chất và tinh thần, nâng cao dân trí, xóa đói giảm nghèo, đảm bảo ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội.

2. Rà soát nội dung và đổi mới hình thức, chọn lọc các loại hình báo, tạp chí cần thiết tham gia tuyên truyền cho các đối tượng cụ thể ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số; định hướng nội dung, đặt hàng cụ thể với các cơ quan báo chí được lựa chọn, phục vụ nhiệm vụ chính trị của cơ quan làm công tác dân tộc các cấp trong tình hình mới.

3. Tăng cường trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương, sự phối hợp của Mặt trận tổ quốc và tổ chức chính trị - xã hội các cấp trong việc quản lý thực hiện chính sách, hướng dẫn các đối tượng được cấp báo, tạp chí tuyên truyền, quản lý, khai thác sử dụng hiệu quả các ấn phẩm báo, tạp chí.

4. Các cơ quan báo chí nâng cao chất lượng nội dung. Hình thức ấn phẩm tuyên truyền phải phù hợp với đối tượng thụ hưởng, mang tính đặc thù. Khuyến khích các báo, Tạp chí được lựa chọn tiếp tục tham gia thực hiện chính sách đề xuất các loại hình truyền thông phù hợp để nâng cao chất lượng tuyên truyền trong giai đoạn mới.

5. Tiếp tục đấu thầu rộng rãi để lựa chọn các cơ quan vận chuyển báo tạp chí đến cơ sở đảm bảo yêu cầu về thời gian và chất lượng Lựa hạn chế tối đa việc cấp chuyển ấn phẩm chậm tới đối tượng thụ hưởng.

6. Tổ chức kiểm tra, thanh tra, sơ kết hàng năm công tác cấp báo, tạp chí cho đồng bào, xử lý kịp thời các hạn chế, thiếu sót, đồng thời phối hợp với các địa phương và các bộ ngành liên quan, có giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện chính sách.

7. Đảm bảo kinh phí thực hiện chính sách cấp báo một số báo, tạp chí cho vùng DTTS&MN, vùng ĐBKK giai đoạn 2022 - 2025 do ngân sách Trung ương đảm bảo và được bố trí trong dự toán ngân sách hàng năm của Chương trình Mục tiêu Quốc gia.

Phần III

KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Với Chính phủ:

Xem xét những đề xuất tham mưu của Ủy ban Dân tộc và các bộ ngành địa phương để quyết định phương thức truyền thông hợp lý cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số phù hợp với các vùng miền bên cạnh báo viết truyền thông với những nội dung được đánh giá, nhận định trong báo cáo này.

2. Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Tài chính

- Bộ Thông tin và Truyền thông tung cường việc chủ trì, phối hợp với Ủy ban Dân tộc, các cơ quan liên quan, kiểm tra, giám sát hoạt động báo chí các báo, tạp chí thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích; Rà soát, xem xét thay đổi tiêu chí

đánh giá chất lượng nội dung, hình thức, hiệu quả các ấn phẩm báo, tạp chí giai đoạn tiếp theo; chỉ đạo, kiểm tra việc vận chuyển, phát hành các ấn phẩm báo, tạp chí đảm bảo kịp thời, đúng đối tượng, đúng địa chỉ; Rà soát, thống kê địa chỉ các đối tượng thụ hưởng ấn phẩm (đặc biệt những địa bàn khó khăn không thể cấp ấn phẩm trong ngày); điều chỉnh phương thức vận chuyển, phát hành đảm bảo kịp thời, hiệu quả.

- Bộ Tài chính kịp thời ban hành Thông tư Hướng dẫn chế độ quản lý, sử dụng kinh phí thực hiện hiệu quả chính sách; Cần phải xây dựng kế hoạch triển khai của năm tiếp theo từ cuối năm hiện tại, đưa vào kế hoạch ngân sách hàng năm. Cải tiến quy trình, đẩy nhanh tốc độ thẩm định giá.

3. Với Ủy ban nhân dân các tỉnh thực hiện chính sách

Nghiên cứu khắc phục những tồn tại hạn chế trong việc cấp ấn phẩm báo, tạp chí theo Quyết định 45 của Thủ tướng Chính phủ; rà soát định kỳ hàng năm có danh sách kịp thời các đối tượng thụ hưởng chính sách, giao nhiệm vụ cho các sở, ngành và Ban Dân tộc chủ động tổng kết việc triển khai việc cấp các ấn phẩm báo chí cho các đối tượng hưởng thụ, rút ra các bài học thực tiễn; thực hiện việc sàng lọc, lưu trữ các ấn phẩm làm tài liệu tuyên truyền; giao các cơ quan chức năng hướng dẫn đọc và sử dụng báo, tạp chí, đặc biệt là tạo văn hóa đọc có chất lượng trong các trường học, thôn bản và sẵn sàng cho việc triển khai chính sách giai đoạn 2022 - 2025.

Trên đây là Báo cáo việc thực hiện Quyết định 45/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2019 - 2021. Ủy ban Dân tộc trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính (để b/c);
- Phó TTg TTCP Phạm Bình Minh (để b/c);
- Phó TTg Vũ Đức Đam (để b/c);
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tài chính;
- Bộ Thông tin và Truyền thông;
- Hội Nhà báo Việt Nam;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm UBDDT (để b/c);
- Các Thứ trưởng, Phó Chủ nhiệm UBDDT;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Công thông tin điện tử UBDDT;
- Lưu: VT, TT.

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
THỨ TRƯỞNG, PHÓ CHỦ NHIỆM**

Hoàng Thị Hạnh